



עפ"ת 42593/02/23 - אברהים אבו רקייק נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ת 42593-02-23 אבו רקייק נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 86844/2020

בפני כב' השופט שמואל בורנשטיין, אב"ד
כב' השופטת מרב בן-ארי
כבוד השופט עמית מיכלס
מעורר אברהים אבו רקייק
נגד מדינת ישראל
משיבה

פסק דין

פתח דבר

1. לפנינו ערעור על גזר דינו של בית המשפט השלום לתעבורה מחוז מרכז (כב' השופטת שירי שפר) בגמ"ר 730-08-20 מיום 24.1.23 במסגרתו הורשע המערער, על פי הודאתו, בביצוע עבירה של גרם מוות בנהיגה רשלנית - עבירה על סעיף 64 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א - 1961 (להלן: הפקודה), וכן עבירה של נהיגה בקלות ראש אשר גרמה לתאונת דרכים בה נחבל אדם חבלה של ממש וניזוק רכוש - עבירה על סעיף 62(2) יחד עם סעיף 38 (3) לפקודה.
2. על המערער נגזרו העונשים הבאים: מאסר בפועל לתקופה של 26 חודשים; מאסר מותנה בן 9 חודשים למשך 3 שנים לבל יעבור עבירה של גרימת מוות ברשלנות או עבירה של נהיגה בזמן פסילה; פסילה לתקופה של 12 שנים; 12 חודשי פסילה על תנאי למשך 3 שנים לבל יעבור עבירה של גרימת מוות ברשלנות או עבירה של נהיגה בזמן פסילה או עבירות המנויות בתוספת הראשונה והשניה לפקודת התעבורה; פיצוי בסך 50,000 ₪ אשר ישולם להורי המנוחה; פיצוי בסך 5,000 ₪ אשר ישולם למר יהודה בן אבי; פיצוי בסך 5,000 ₪ אשר ישולם לזבידי חסין.
3. על פי כתב האישום בו הודה המערער, המערער גרם ברשלנותו לתאונת דרכים שכתוצאה ממנה קופחו חייה של קטינה בת 5 ונגרמה פגיעתם הקשה של ארבעה עוברי דרך נוספים אשר שהו כולם על המדרכה - אמה של הקטינה המנוחה, אחותה בת ה-7 ושני עוברי דרך נוספים.
4. כמתואר בכתב האישום הרי שביום 26.02.2020 בשעה 17:20 לערך, נהג המערער ברכב פרטי, ברחוב



הרצל ברמלה ובהגיעו לצומת בסמוך לכניסה לשוק רמלה, עת התחלף מופע האור ברמזור לאדום, עצר המערער במרחק של כ-30 מטרים מהצומת, כאשר לפניו 4 כלי רכב במצב עצירה מלאה. הכביש הינו דו מסלולי בעל נתיב רחב לכל כיוון כאשר קו הפרדה רצוף וכפול מפריד בין הנתיבים. למערער שדה ראייה פתוח למרחק 93 מטרים.

באותה העת, הלכו על המדרכה מימינו, מעבר לצומת, גב' נאדיה אבו ג'אנם ושתי בנותיה נ.א. (ילידת 2012) וג'וד ז"ל (ילידת 2015), מר יהודה בן אבי ישב על כיסא ליד הקיוסק הסמוך ומר זבידי חסין הלך על המדרכה בסמוך לקיוסק.

5. משהתחלף מופע האור ברמזור לירוק, סטה המערער לנתיב הנגדי תוך חצייה מלאה של קו ההפרדה הרצוף כדי לעקוף את 4 כלי הרכב שעמדו לפניו. המערער עקף 3 כלי רכב בעודם בעצירה מלאה ונסע במקביל לרכב הראשון אשר התחיל בנסיעה. לאחר שעקף את 4 כלי הרכב, סטה המערער בחדות ימינה חזרה לנתיב נסיעתו כאשר מהירות נסיעתו הינה כ-61 קמ"ש, הטה את הגה הרכב שמאלה ואיבד שליטה על הרכב, אשר עלה על המדרכה ופגע במנוחה, באחותה נ.א. ובאמם גב' נאדיה, במר יהודה ובמר חסין. עוד פגע בברז כיבוי אש אשר הוטח לתוך הקיוסק ושולחנות וכסאות הוטחו לכל עבר, וכן פגע בדופן כספומט הצמוד לקיוסק. רכב המערער נהדף חזרה לכביש ופגע בחלקו האחורי של רכב נוסף שעצר נוכח רמזור אדום בכיוון נסיעתו והיה נהוג בידי אביבית בוני.

כתוצאה מהתאונה, נחבלה המנוחה באורח קשה ופונתה מהמקום לבית החולים שם נפטרה לאחר כשעה.

לקטינה נ.א. נגרמו, בין היתר, שברים מרוסקים ברגל ימין, שבר פתוח ומרוסק ברגל שמאל עם קילוף עור נרחב ושבר בעצם הפוביס משמאל, והיא אושפזה למשך כשבועיים במחלקת טיפול נמרץ במהלכם עברה 3 ניתוחים, לאחר מכן שהתה במחלקת ילדים בבית החולים קפלן וביום 12.04.20 הועברה להמשך שיקום מוסדי בבית חולים אלון.

לגב' נאדיה אבו ג'אנם נגרמו, בין היתר, קונוטוזיות קלות בריאות, שבר בראש הזרוע משמאל, שברים בעצם הסטרנום, שברים מרובים בצלעות, בעיקר משמאל, שבר בעצם הכסל השמאלית, שבר מרוסק תוך פרקי בטיביה ימנית, שבר מרוסק בפיבולה המקורבת מימין. נאדיה אושפזה כשבוע במחלקת טיפול נמרץ, הונשמה, הורדמה ונותחה, לאחר מכן עברה לטיפול במחלקה האורתופדית עד לשחרורה ביום 10.03.20.

למר יהודה בן אבי נגרם שבר קווי בלוחית העליונה של חולית T10 בעמוד השדרה ובגשר גרמי קדמי סמוך, שברים בספינוס פרוצס T8 ו-T9 ונוכח מצבו אושפז למשך 7 ימים במערך האורתופדי בבית החולים.

למר זבידי חסין נגרם שבר בקרסול שמאל בימלאולי והוא נזקק לאשפוז בן יום במערך האורתופדי. הנהגת אביבית שם משפחה סבלה מ STRAIN/SPRAIN WHIPFLASH.

עוד כתוצאה מהתאונה נגרמו נזקים לרכב בו נסעה אביבית, ברז הכיבוי וצינור אשר היה מחובר אליו נעקרו ממקומם, חלון הקיוסק נופץ וגדר בטיחות נמעכה, כן נגרם נזק כבד לרכבו של המערער.

תסקיר שירות המבחן



6. בהתאם לתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של המערער, הרי שהמערער בן 24, נשוי ואב לפעוט כבן שנה, מתגורר עם משפחתו ברמלה ועובד בשטיפת כלי רכב כשנתיים וחצי. התרשמות שירות המבחן היא שהמערער התקשה להכיר בבעייתיות העולה מדפוס נהיגתו והתקשה לקבל אחריות על הכשל בתפקודו כנהג, אשר הוביל לתאונה ולתוצאותיה הטרגיות. בהתייחס לתאונה, מסר כי זו הייתה נסיעה שגרתית והתייחס לבחירה לעקוף כלי רכב כפתרון הבלעדי שעמד בפניו.

7. המערער ציין בפני שירות המבחן כי הוא עצמו נפגע בגבו בתאונה וסבל מכוויה חמורה. כמו כן, טען כי לאחר התאונה סבל מלחץ וחרדה, לכן החל בטיפול תרופתי הרגעי ופנה לפסיכולוג אך למעט מפגש אחד לא המשיך בטיפול. המערער שלל צורך בטיפול וכן שלל שימוש באלכוהול וסמים ממניעים דתיים, אך לא הגיע לבדיקה אליה זומן.

8. בסופו של יום התרשם שירות המבחן כי מדובר בצעיר שגדל ברקע משפחתי מורכב, במסגרתו נחשף לדפוסים שוליים ולבחירות פורצות גבולות. לעמדת שירות המבחן, המערער מאופיין בדפוסים ילדותיים, נעדר מערכות תמיכה משמעותיות ומציבות גבול, והתנהלותו הבעייתית באה לידי ביטוי בעיקר בהקשר תעבורתי. עוד צוין בתסקיר כי המערער מבטא עמדה קורבנית, תוך שתופס את מעורבותו בתאונה ככזו שנכפתה עליו וממוקד בהשלכות ההליך המשפטי והענישה הצפויה, עליו ועל משפחתו. שירות המבחן התרשם כי למערער חוסר בשלות והוא נעדר יכולת להתבונן באופן ישיר באחריותו לתוצאה הקשה.

9. כגורמי סיכון הביא שירות המבחן בחשבון את רשלנותו הגבוהה ברקע לתאונה, תוצאות התאונה הקשות והסיכון בו העמיד עצמו ואחרים. עוד הביא בחשבון את התנהלותו החזרתית האימפולסיבית ופורצת הגבולות בהיבט התעבורתי, כמו גם חזרתו לנהיגה זמן קצר לאחר התאונה על אף שנפסל מלנהוג. עוד התייחס שירות המבחן לכך שהמערער לא התמיד בטיפול ואף היום שולל צורך בקבלת עזרה. שירות המבחן העריך כי עמדה זו תקשה על עיבוד אחריותו לתוצאת התאונה וכך יוותר בעינו הסיכון להישנות להתנהגות פורצת גבול בעתיד.

10. כגורמי סיכוי לשיקום הביא שירות המבחן בחשבון את דיווחי המערער לעניין תפקודו התעסוקתי היציב וההתייחסות לכך שהפיכתו לאב מעניקה לו תחושת משפחתיות ואחריות. עוד צוין כי פנייתו לקבלת טיפול תרופתי ולפסיכולוג, משקפת יכולת מסוימת לקבל עזרה. לאור האמור, שירות המבחן העריך כי המערער אינו בשל להתערבות טיפולית ולא בא בהמלצה עונשית. שירות המבחן המליץ שככל שיוטל עונש מאסר בפועל יש להביא בחשבון את גילו הצעיר והיותו אב לפעוט.

טענות המערער

11. לטענת המערער שגה בית משפט קמא בהחמירו עמו, הן בתקופת המאסר והן ברכיב הפיצויים, ובכך שלא הביא בחשבון את העובדה כי המערער הוא אדם צעיר, נשוי ואב לתינוק, שחזר בו מכפירתו עוד בטרם המשפט, הודה והורשע ובכך חסך זמן שיפוטי יקר מאחר ומדובר היה בתיק עם עדים רבים.



12. עוד טען המערער כי בית המשפט קמא שגה שעה שקבע מתחמי ענישה שאין כדוגמתם בתיקים מסוג זה ובתיקים אחרים. בהקשר זה הפנה ב"כ המערער בכתב הערר למקרה אחר שנדון בעת האחרונה בבית המשפט לתעבורה בפתח תקווה, במסגרתו נגזר עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות לאדם שגרם ברשלנות למות רוכב אופניים. ב"כ המערער ציין בכתב הערר שמכאן עולה החשש "שמא שיקולים זרים הובילו להחמרה יתרה בעניינו של המערער".

13. ב"כ המערער הוסיף וטען כי שגה בית המשפט קמא עת קבע כי מדובר היה ברשלנות גבוהה, בהתחשב בכך שהן מהסרטונים שהוצגו בפני בית משפט קמא ובפנינו, והן מעובדות כתב האישום עולה כי המערער עמד לאחר טור של מכוניות שהיה לפניו והחל בנסיעה שהסתיימה בתוך פרק זמן קצר ביותר בתאונת דרכים תוך אובדן השליטה. לטענתו, מידת הרשלנות היא בינונית ומטה שכן המערער החל נסיעה ממצב עמידה, פרק הזמן שחלף מתחילת הנהיגה ועד להתרחשות התאונה הוא כשנייה וחצי בלבד ואובדן השליטה תרם להתרחשות התאונה.

דין והכרעה

14. לאחר שעיינו בגזר דינו של בית משפט קמא ושמענו את טענות הצדדים, הגענו למסקנה כי דין הערעור להידחות.

15. בצדק קבע בית משפט קמא כי התאונה, מות המנוחה ופציעותיהם הקשות של המעורבים, נגרמו כתוצאה מרשלנותו החמורה של המערער אשר עקף ארבעה כלי רכב תוך מעבר לנתיב הנגדי וחציה מלאה של קו הפרדה רצוף, בדרך עירונית ובמקום הומה אדם ונסע במהירות העולה על המותר, מבלי להתחשב בתוואי הכביש ובכלי הרכב שנסעו בו.

16. ואכן, תיאור נסיבות העבירה, כמו גם הסרטונים שהוצגו לפנינו במהלך הדיון לא הותירו כל מקום לספק. רשלנותו של המערער היא ברף הגבוה ביותר, וחסד עשתה עמו המאשימה שלא האשימה אותו בעבירות חמורות יותר מאלה שבהן הוא הואשם.

17. כפי שסבר, ובצדק, בית משפט קמא, התנהגות המערער בכביש, אינה נובעת מרשלנות רגעית או מחדל, כי אם ממעשה יזום ונמהר. המערער בחר לצאת לעקיפת אותם ארבעה כלי רכב שהמתינו לפניו ברמזור, אגב חציית קו הפרדה רצוף כפול, בטבורה של עיר, באזור הומה אדם. בשל נהיגה רשלנית זו, סטייתו לשמאל, ביצוע העקיפה וסטייתו החדה חזרה לימין, איבד השליטה על רכבו, עלה על המדרכה ופגע בחמישה הולכי רגל תמימים.

18. כמו בית משפט קמא, אף אנו איננו מקבלים את טענת ב"כ המערער כי מידת הרשלנות שלו היא בינונית ומטה על שום שהוא החל נסיעה ממצב עמידה, פרק הזמן שחלף מתחילת הנהיגה ועד להתרחשות התאונה הוא כשנייה וחצי בלבד ואובדן השליטה תרם להתרחשות התאונה. ברור הוא כי תחילת הנסיעה ממצב עמידה לא רק שאינה מפחיתה מחומרת הרשלנות, אלא מחמירה אותה.



19. ב"כ המערער הגיש במהלך הדיון בפנינו פסיקה ענפה ממנה ביקש ללמוד גזרה שווה לענייננו, ואולם בחינת פסקי הדין מובילה למסקנה שאין בהם כדי לסייע למערער. כך, חלק מפסקי הדין שהוגשו ישנים מאוד, ניתנו לפני תיקון 113 לחוק העונשין העוסק בהבניית שיקול הדעת בענישה, ואינם משקפים את מגמת ההחמרה שחלה בשנים האחרונות בעבירות גרם מוות ברשלנות [ראו לדוגמא ע"פ 3841/94 **צלנקו נ' מדינת ישראל** (21.8.1994) (להלן: **עניין צלנקו**) ורע"פ 4261/04 **פארין נ' מדינת ישראל** (6.12.2004) (להלן: **עניין פארין**)].

20. ואולם גם בהתעלם מהמועד בו ניתנו פסקי הדין, נסיבות המקרים בהם שונות מהמקרה בגינו הורשע המערער. כך, בעוד שבמקרה דנא העובדות מלמדות על דרגת רשלנות הזועקת לשמים, הגובלת באדישות לתוצאה הקשה שנגרמה, הרי שבחלק ניכר מפסקי הדין שהוגשו נקבעה דרגת רשלנות **נמוכה עד בינונית** [ראו **עניין פארין; עפ"ת (חי') 1267-05-16 חיזילוב נ' מדינת ישראל** (29.6.2016) (להלן: **עניין חיזילוב**); גמ"ר (חד') 3158-95-16 **מדינת ישראל נ' ג'בארין** (6.2.2018); גמ"ר (שלום תעבורה י-ם) 2860-02-17 **מדינת ישראל נ' טהה** (6.3.2019) (להלן: **עניין טהה**); גמ"ר (פ"ת) 9745-12-16 **מדינת ישראל נ' אסא** (30.5.2019)].

21. בחלק מפסקי הדין לא גרמו מעשי הנאשמים לפציעות של אנשים נוספים מלבד המנוח או המנוחה, וככל שנפצעו אנשים נוספים, הרי שדובר היה בפציעות קלות ובמרבית המקרים בפצוע אחד בלבד [ראו **עניין צלנקו; עניין חיזילוב, עניין אסא; עניין טהה**; עפ"ת (מחוזי מרכז) 30116-05-21 גיוחמן נ' מדינת ישראל (4.10.2021); ע"פ 29471-06-14 **סונגו נ' מדינת ישראל** (15.12.2014); רע"פ 4880/17 **קוסה נ' מדינת ישראל** (21.6.2017); 370/23 **כהן נ' מדינת ישראל** (24.1.2023); וגמ"ר (ת"א) 5067-07-17 **מדינת ישראל נ' אברהמי** (16.5.2019) (להלן: **עניין אברהמי**)]. נזכיר שוב שבענייננו מלבד מותה של המנוחה, נפצעו קשות ארבעה בני אדם. במספר פסקי דין אף נקבע שלמנוח תרומה לקרות התאונה [למשל **עניין חיזילוב, עניין טהה ועניין אברהמי**].

22. אשר לעפ"ת (מרכז-לוד) 29485-03-22 **מדינת ישראל נ' נדלר** (26.6.2022), דומה כי אף הוא אינו תומך בטענות המערער. באותו מקרה קבע בית המשפט שלערעור מתחם עונש הולם הנע בין 15 ל-30 חודשי מאסר לנאשם שהורשע בביצוע עבירת גרם מוות ברשלנות בנהיגה, בנסיבות בהן רף הרשלנות היה גבוה, אך לא כה גבוה כפי המקרה שלפנינו, וכאשר נלוותה לעבירה זו גם נהיגה בקלות ראש שהביאה לפציעה קשה של אדם אחד נוסף. עוד נקבע בפסק הדין שראוי היה לגזור על הנאשמת עונש מאסר של 15 חודשים, ואולם אך מן הטעם שערכאת הערעור אינה ממצה את הדין, הועמד עונשה על 10 חודשי מאסר בפועל.

23. נוסף כי בית משפט זה דן לא אחת בערעורים על פסקי דין שעניינם גרם מוות ברשלנות עקב תאונת דרכים, והמקרה דנן הוא מהחמורים בהם נתקלנו. זאת הן נוכח רמת הרשלנות הגבוהה והן נוכח תוצאותיה הקשות. בתצהירים שהוגשו מטעם הורי המנוחה, אימה, גב' נאדיה אבו ג'אנם ואביה, מר נאג'ב אבו עאנם, הם מתארים כי האירוע טלטל את משפחתם שכן בנוסף למותה בטרם עת של בתם הקטינה ג, גם אם המשפחה ובתם בת ה-7, נ.א., נפגעו קשה, נזקקו לניתוחים וטיפולים ממושכים לרבות שיקום ארוך ושתייה

נושאות צלקות נפשיות ופיזיות עד היום.

24. ועוד נוסף כי המשותף לתיקים רבים של גרם מוות ברשלנות שבהם דנו הוא החרטה העמוקה, הצער וייסורי הנפש שבהם מתייסרים הנאשמים - אנשים נורמטיביים דרך כלל - שנהיגתם הרשלנית גרמה לקיפוח חיי אדם. המקרה דנן הוא אחר. לא רק שהתסקיר שהוגש בעניינו של המערער מלמד על חוסר הפנמה והבנה של התנהגותו הרשלנית ותוצאותיה הטרגיות, אלא שאף במהלך הדיון בפנינו חזר והתקבל הרושם כי המערער אינו מפנים את חומרת התנהגותו. בטיעוניו בפנינו חזרה ועלתה טענת "הרגעיות" ו"המקרייות" ו"איבוד השליטה", ואף "ההכרח" לעקוף את הרכב שלפניו, כאילו כל מה שאירע הוא בבחינת גזירת גורל שהמערער כמעט ואינו אחראי לו.

25. ואם יש עניין אחד שממחיש באופן שאינו משתמע לשני פנים את חוסר ההבנה וההפנמה של המערער לחומרה הרבה של התנהגותו ולתוצאותיה הטרגיות, היא העובדה כי כמתואר בתסקיר שירות המבחן, זמן קצר ביותר לאחר האירוע נשוא ערעור זה, בעודו בפסילה, חזר המערער ונהג ברכב. כאילו נשתכח מהמערער כי רק לפני זמן לא רב, ובמו ידיו, הרס את חייה - ממש כך - של משפחה שלמה, כמו גם שפגע פגיעה קשה בעוברי אורח נוספים, שכל חטאם היה ששהו באותה עת על המדרכה.

26. בהתחשב בכל השיקולים האמורים, לרבות רשלנות חמורה וגבוהה, ומידת נזק ברף הגבוה, צדק בית משפט קמא בקביעת מתחם הענישה - מאסר שנע בין 20 חודשים ועד 36 חודשים, לצד רכיב פסילה שמתחיל מ-10 שנים ומגיע עד 16 שנים, וכן מאסר מותנה, פסילה מותנית ופיצוי לנפגעי העבירה.

27. כמו כן צדק בית משפט קמא בקביעת מיקומו של המערער בתוך המתחם. לעניין זה שקל בית משפט קמא לצד החומרה את האמור בתסקיר שירות המבחן המלמד על חוסר הפנמה של המערער למצבו, כאשר, וכאמור, היבט זה השתקף והתחדד היטב גם במהלך הדיון בפנינו. כמו כן שקל בית משפט קמא לחומרה את עברו התעבורתי המכביד של המערער הכולל 20 הרשעות קודמות, ביניהן הרשעה בעבירה של נהיגה בקלות ראש ועבירה של נהיגה בזמן פסילה. לצד הקולא זקף בית המשפט קמא לזכותו של המערער את הודאתו, נסיבותיו האישיות וגילו הצעיר.

28. לא מצאנו כל מקום להתערב אף ברכיב הפיצוי, וזאת נוכח תוצאותיה הקשות של התאונה ואף אנו סבורים, כמו בית משפט קמא, שמדבור בפיצוי סמלי גרידא שאינו משקף בשום דרך את הכאב והסבל שהיה, ועודנו, מנת חלקם של הנפגעים.

29. סוף דבר - הערעור נדחה.

30. המערער יתייצב לריצוי עונש המאסר בפועל במתקן כליאה "הדרים", או בכל מקום עליו יורה שב"ס, ביום **04.7.23**, עד השעה 08:30 כשברשותו תעודת זהות ועותק מגזר הדין. מובהרת למערער האפשרות לתאם את כניסתו למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים 074-7831077.



074-7831078 דואר אלקטרוני MaasarN@ips.gov.il, וכן להתעדכן באתר האינטרנט של שב"ס ברשימת
הציוד הראשוני שניתן להביא בעת ההתייצבות.

31. התנאים שנקבעו לעיכוב עונש המאסר יעמדו בתוקפם עד להתייצבותו של המערער לריצוי עונשו.

ניתן היום, ט"ו סיוון תשפ"ג, 04 יוני 2023, בנוכחות הצדדים.

עמית מיכלס, שופט

מרב בן-ארי, שופטת

שמואל בורנשטיין, שופט
אב"ד